

BEZPIECZEŃSTWO NA DRODZE

MATERIAŁY EDUKACYJNE
DLA NAUCZYCIELI
PRZEDSZKOLI

2025/2026

Temat

1

Szanowni
Państwo

Edukacja przedszkolna to kluczowy moment w życiu każdego dziecka. To początek zupełnie nowej przygody, w trakcie której dzieci stykają się z dotychczas nieznanym środowiskiem, nawiązują relacje z rówieśnikami, a także stają wobec szeregu wyzwań rozwojowych, dzięki którym na każdym kroku uczą się i nabywają nowych umiejętności. Ogromna ciekawość świata skłania je do ciągłego eksperymentowania, badania granic oraz próbowania nowych rzeczy, co jest naturalną potrzebą rozwojową dzieci. Jednocześnie nie potrafią jeszcze krytycznie myśleć i przewidywać konsekwencji swoich działań. Nie mają także świadomości zagrożeń, które mogą spotkać na swojej drodze. Dlatego niezmiernie istotne jest, aby już od najmłodszych lat pokazywać im, jak dbać o własne bezpieczeństwo i bezpieczeństwo innych.

Bezpieczeństwo dzieci to jeden z priorytetów zarówno dla Rodziców, jak i dla Nauczycieli. Dlatego powstał program **Akademia Bezpiecznego Puchatka**, który realizowany jest w pierwszych klasach szkół podstawowych w całej Polsce i od kilkunastu lat uczy dzieci, jak co dzień być bezpiecznym w różnych sytuacjach. Program cieszy się ogromnym powodzeniem i zbiera pochlebne opinie zarówno Uczniów, jak i Nauczycieli. Do tej pory we wszystkich edycjach wzięło w nim udział ponad 3,5 mln uczniów.

Biorąc pod uwagę tak szeroki odzew i ciepłe przyjęcie, program został rozszerzony o **materiały przeznaczone dla przedszkoli** i obejmuje tematy związane z bezpieczeństwem na drodze, w domu i w relacjach z rówieśnikami. Całość zawiera scenariusze zajęć, informatory dla Nauczycieli, pomoce dydaktyczne oraz karty pracy dla dzieci opracowane przez doświadczonych psychologów i metodyków. Wszystkie materiały zostały także **zaopiniowane przez Wydział Profilaktyki Społecznej Biura Prewencji Komendy Głównej Policji, Wydział Koordynacji i Profilaktyki Biura Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji oraz Państwową Straż Pożarną**.

Mamy ogromną nadzieję, że tak przygotowane treści dostarczą Państwu praktycznych wskazówek i narzędzi, które ułatwią i umilą prowadzenia zajęć w grupach przedszkolnych. Życzymy przyjemnej pracy z naszym programem.

Więcej informacji na ten temat znajdą Państwo na stronie:

www.akademiapuchatka.pl

Z wyrazami serdecznego wsparcia,
Zespół Akademii Bezpiecznego Puchatka

DO 7. ROKU ŻYCIA DZIECKO MUSI PORUSZAĆ SIĘ PO DRODZE Z OSOBĄ, KTÓRA MA CO NAJMNIEJ 10 LAT, natomiast po ukończeniu 7 lat staje się pełnoprawnym uczestnikiem ruchu drogowego¹. Niezależnie od tego warto, aby każdy Przedszkolak znał podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się po drodze i dbania o swoje bezpieczeństwo.

Przekazywanie przedszkolakom wiedzy o bezpieczeństwie to duże wyzwanie. Wymaga nie tylko cierpliwości, ale też odpowiedniego podejścia – prostego języka, zabawy, obrazowych przykładów i powtarzania.

To, co dla nas – dorosłych – wydaje się oczywiste, dla małych dzieci może być trudne do zrozumienia. Przedszkolaki dopiero poznają świat i uczą się, jak w nim bezpiecznie funkcjonować. Nie potrafią jeszcze ocenić, co może być niebezpieczne, nie rozumieją konsekwencji swoich działań, a ich reakcje często są bardzo emocjonalne i spontaniczne.

Z tego względu tak ważne jest, by już od najmłodszych lat uczyć dzieci podstawowych zasad bezpieczeństwa, zwłaszcza tych związanych z ruchem drogowym. Dzieci w wieku przedszkolnym nie są

w stanie ocenić odległości czy prędkości nadjeżdżającego pojazdu, dlatego potrzebują jasnych wskazówek i regularnych ćwiczeń w bezpiecznych warunkach.

Edukacja w tym zakresie może naprawdę uratować zdrowie, a nawet życie dziecka. Co więcej, badania i statystyki policyjne pokazują, że w stosunku do roku 2015 liczba wypadków z udziałem dzieci w 2024 roku spadła o 38,3%².

Dlatego warto inwestować czas i zaangażowanie w naukę zasad bezpieczeństwa już w przedszkolu. To nie tylko ważna część wychowania, ale też realny sposób na zwiększenie bezpieczeństwa dzieci – dziś i w przyszłości.

1. Dziecko w wieku do 7 lat może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która osiągnęła wiek co najmniej 10 lat. Nie dotyczy to strefy zamieszkania oraz drogi przeznaczonej wyłącznie dla pieszych. Art. 43 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1251).

2. <https://statystyka.policja.pl/st/ruch-drogowy/76562,wypadki-drogowe-raporty-roczne.html>

DROGA³

Budowla składająca się z części i urządzeń drogi, budowli ziemnych, lub drogowych obiektów inżynierskich⁴, stanowiąca całość techniczno-użytkową, usytuowana w pasie drogowym i przeznaczona do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, ruchu osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

DROGA DLA ROWERÓW

Droga lub część drogi niebędąca jezdnią, oznaczona odpowiednimi znakami dro-

gowymi, przeznaczona do ruchu rowerów, hulajnóg elektrycznych i urządzeń transportu osobistego oraz osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch i ruchu pieszych – w przypadkach przewidzianych w ustawie.

CHODNIK

Część drogi dla pieszych przeznaczona wyłącznie do ruchu pieszych i osób poruszających się przy użyciu urządzenia wspomagającego ruch (np. rolki, wrotki, deskorolka).

3. w rozumieniu art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 889);
4. określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane;

POBOCZE

Część drogi przyległa do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt.

JEZDNIA⁵

Część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów, składająca się z pasa albo pasów ruchu, z wyjątkiem torowiska wydzielonego z jezdni.

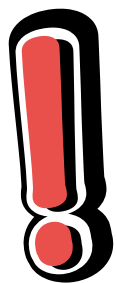
PRZEJŚCIE DLA PIESZYCH

Powierzchnia jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska, przeznaczona do przekraczania tych części drogi przez pieszych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi.

!! OSTROŻNOŚĆ
wow! 😊

5. w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

Dzieci w wieku przedszkolnym są bardzo ciekawe świata, pełne energii i chęci do działania. To idealny moment, by rozpocząć naukę zasad bezpiecznego poruszania się po drodze. Jednak warto pamiętać, że maluchy w tym wieku uczą się głównie przez obserwację i działanie. Dlatego najlepiej przekazywać im tę wiedzę w praktyce podczas spacerów czy wspólnych wyjść. Warto zwracać uwagę na przejścia dla pieszych, części z jakich składa się droga oraz na to, kto może się po nich poruszać. Zamiast wydawać zakazy, lepiej wyjaśniać i tłumaczyć, dlaczego pewne zasady są ważne, a co najbardziej istotne, pokazywać na własnym przykładzie (modelować) bezpieczne zachowania.

Kiedy dzieci rozumieją sens określonych reguł i widzą, jak wykorzystywać je w praktyce, łatwiej je zapamiętują i chętniej się do nich stosują. Na przykład podczas przechodzenia przez przejście dla pieszych zamiast: „Nie przebiegaj przez ulicę!” można powiedzieć: „Zatrzymujemy się, bo najpierw musimy sprawdzić, czy nic nie jedzie. Samochód może się zbliżyć bardzo szybko i nie zdążyć zahamować.” Dzięki temu dzieci mają szansę zrozumieć, zapamiętać, a w przyszłości z większym prawdopodobieństwem zachować się bezpiecznie. O jakich regułach mowa?

1 PIESZY MOŻE PORUSZAĆ SIĘ PO CHODNIKU. Należy jednak być ostrożnym i uważać na przykład na samochody, które przejeżdżają przez chodnik na swoją posesję.

2 Jeśli nie ma chodnika **PIESZY MOŻE KORZYSTAĆ Z POBOCZA.** W takim wypadku trzeba uważać na rowerzystów.

3 Jeśli poruszanie się poboczem nie jest możliwe, można skorzystać z jezdni. **IDĄC POBOCZEM** lub jezdnią pieszy ma obowiązek poruszania się **LEWĄ STRONĄ DROGI.**

4 W razie braku chodnika lub pobocza, pieszy może korzystać z **DROGI DLA ROWERÓW** pod warunkiem, że ustąpi pierwszeństwa rowerzystom (nie dotyczy osób niepełnosprawnych).

5 KOLUMNA PIESZYCH w wieku do dziesięciu lat obowiązkowo **KORZYSTA Z CHODNIKA.** W przypadku jego braku – **Z POBOCZA**, a w ostateczności z **LEWEJ STRONY JEZDNI.** Taka grupa pieszych powinna poruszać się **„GĘSIEGO”** i pozostawać pod opieką osób dorosłych.

6 Piesi powinni pamiętać o **ODBLASKACH** i nosić je w takich miejscach, aby były widoczne zarówno dla kierowców nadjeżdżających z przodu (np. na kurtce), jak i z tyłu (np. na plecaku).

7 Bardzo istotne jest także, aby przestrzec dzieci przed **NIEZNAJOMYMI**, którzy mogą proponować podwiezienie, odprowadzenie, pokazanie czegoś interesującego np. małych pieszków lub poczęstowanie czymś słodkim, ponieważ mogą mieć oni złe zamiary wobec dzieci i próbować je porwać czy skrzywdzić.

PRZECHODZENIE PRZEZ JEZDNIĘ

Jednym z podstawowych elementów edukacji w zakresie bezpieczeństwa dzieci jest nauka prawidłowego i bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię. Dzieci w wieku przedszkolnym nie posiadają jeszcze w pełni rozwiniętej zdolności oceny odległości i prędkości nadjeżdżających pojazdów, a ich spontaniczność i ograniczona koncentracja uwagi mogą prowadzić do niebezpiecznych sytuacji. Dlatego niezwykle ważne jest, aby wyrabiać w nich dobre nawyki – takie jak zatrzymanie się przed przejściem, rozglądanie się w obie strony czy przechodzenie tylko na zielonym świetle.

PRZEJŚCIE BEZ SYGNALIZACJI ŚWIETLNEJ

1 Dzieci muszą wiedzieć, że **najbezpieczniej jest przechodzić przez jezdnię po przejściu dla pieszych** oraz że przed każdym wejściem na jezdnię należy się zatrzymać, nawet jeśli droga wygląda na pustą.

2 Chcąc przejść na drugą stronę, należy **stać w bezpiecznej odległości od krawędzi jezdni**, na tyle blisko, aby zasygnalizować chęć przejścia przez jezdnię, ale równocześnie nie podchodzić zbyt blisko.

3 Następnie przed przejściem przez jezdnię należy rozejrzeć się – **w lewo, w prawo i ponownie w lewo**.

4 Przez ulicę należy przechodzić **pewnym, szybkim krokiem**, nigdy biegiem. Nie wolno także zatrzymywać się na jezdni.

Ziut!!

5 Przedszkolaki powinny znać zasadę, że **same nigdy nie przechodzą przez ulicę** – zawsze muszą być pod opieką osoby dorosłej.

6 Jeżeli pieszy nie jest pewny, czy zdąży przejść przed nadjeżdżającym samochodem, **powinien poczekać, aż pojazd zatrzyma się lub przejedzie**.

7 Nie powinno się wchodzić na jezdnię nagle lub zza jakiejś przeszkody np. autobusu stojącego na przystanku, czy zaparkowanego pojazdu.

8 Ważne jest także to, aby przy przechodzeniu przez jezdnię skupić na tej czynności całą uwagę, nie rozmawiać i nie patrzeć w ekran telefonu czy innego urządzenia mobilnego oraz nie używać słuchawek.

9 Należy wspomnieć także o tym, że **poza przejściem dla pieszych dozwolone jest przechodzenie przez jezdnię**, jeśli odległość od najbliższego przejścia przekracza 100 m. W takim wypadku należy wybrać odpowiednie miejsce, które zapewni dobrą widoczność. Należy **unikać zakrętów, wzniesień, a do przeciwległej krawędzi iść najkrótszą drogą**. Jest to szczególnie ważne na wsiach i w małych miasteczkach.

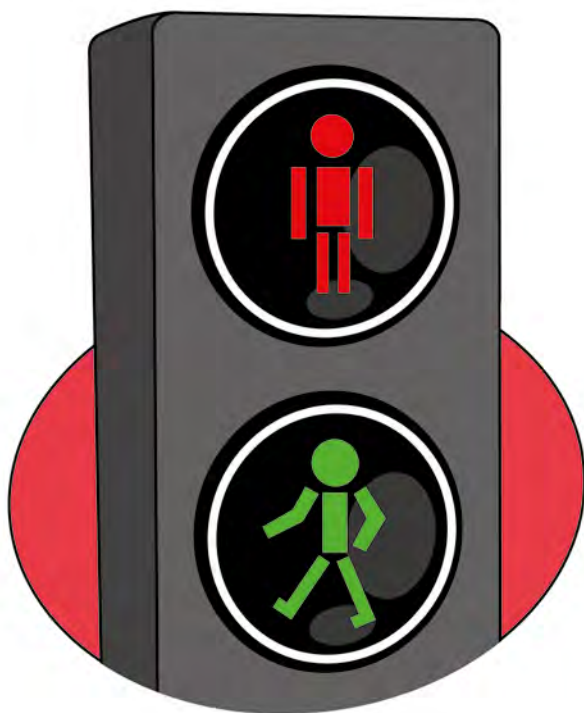
PRZECHODZENIE PRZEZ JEZDNIĘ

PRZEJŚCIE Z SYGNALIZACJĄ ŚWIETLNA

W bardziej ruchliwych miejscach przejścia są wyposażone w sygnalizację świetlną. To ona wskazuje pieszemu moment, w którym może przejść przez jezdnię, a w którym pod żadnym pozorem nie. Mimo to, należy stosować kilka zasad bezpieczeństwa:

światło czerwone: **STOP**

nie można wejść na jezdnię

światło zielone: **IDŹ**

można wejść na jezdnię

- 1 W oczekiwaniu na zmianę światła, należy **stać spokojnie**, nie za blisko krańcównika.
- 2 Gdy zapali się zielone światło, zanim wejdzie się na jezdnię, należy **rozejrzeć się i upewnić, że droga jest bezpieczna**.
- 3 Jeśli na pasach stoją pojazdy mimo zielonego światła, należy powstrzymać się od wejścia na jezdnię, ponieważ w każdej chwili mogą ruszyć.
- 4 Przez jezdnię należy przechodzić **pewnym, szybkim krokiem**, lecz bez przebiegania.
- 5 Kiedy miga zielone światło, nie wolno wchodzić na przejście dla pieszych. Jeśli zacznie migać podczas przechodzenia, należy kontynuować przechodzenie, a nie cofać się.
- 6 Przez jezdnię nie wolno przechodzić będąc wpatrzonym w ekran telefonu lub rozmawiając przez telefon.

DZIECKO JAKO PASAŻER

Prawidłowe przewożenie dzieci w samochodzie ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia im bezpieczeństwa podczas podróży. Odpowiednio dobrany i właściwie zamontowany fotelik samochodowy znacząco zwiększa ochronę dziecka w przypadku kolizji, nagłego hamowania lub innych niebezpiecznych zdarzeń drogowych.

1 Przewożenie dziecka na przednim

siedzeniu. Nie wolno przewozić dziecka mającego mniej niż 150 cm wzrostu na przednim siedzeniu pojazdu bez odpowiedniego fotelika bezpieczeństwa lub innego urządzenia przytrzymującego, dostosowanego do jego wzrostu i wagi. W przypadku montażu fotelika tyłem do kierunku jazdy, należy bezwzględnie wyłączyć przednią poduszkę powietrzną – przepisy prawa kategorycznie tego wymagają.

2 Zapinanie pasów bezpieczeństwa.

Jeżeli dziecko mierzy powyżej 135 cm, a jego wzrost lub masa uniemożliwiają korzystanie z fotelika lub innego urządzenia

przytrzymującego, konieczne jest zapięcie dziecku pasów bezpieczeństwa i przewożenie na tylnym siedzeniu.

3 Wybór i montaż fotelika.

Foteliki bezpieczeństwa muszą być użytkowane zgodnie z instrukcją producenta, która określa sposób ich bezpiecznego montażu. Przed zakupem należy upewnić się, że wybrany model posiada europejską homologację bezpieczeństwa – ECE R44-03, ECE R44-04 lub nową normę i-Size (UN R129).

4 Fotelik a podkładka. Zaleca się, by dzieci do momentu osiągnięcia 150 cm wzrostu podróżowały w pełnowymiarowych fotelikach bezpieczeństwa, które zapewniają lepszą ochronę – w tym stabilność, osłonę głowy oraz właściwe prowadzenie pasów. Podkładki, choć dodają dziecku wzrostu, nie zapewniają takiego samego poziomu zabezpieczenia.

5 Należy wytłumaczyć dziecku, że **fotelik i pasy chronią je podczas podróży** w samochodzie i sprawiają, że podczas hamowania trzymają pasażerów na miejscu oraz że nie wolno wypinać się z pasów podczas jazdy.

6 Bezpieczne wsiadanie i wysiadanie. Dziecko zawsze powinno wsiadać i wysiadać od strony chodnika, aby uniknąć ryzyka potrącenia przez nadjeżdżające pojazdy.

7 Zachowanie spokoju w czasie jazdy. Dzieci powinny wiedzieć, że hałas, krzyk czy sięganie do przodu może rozproszyć osobę prowadzącą pojazd i zwiększyć ryzyko wypadku.

8 Dzieci nie mogą odpinać pasów bezpieczeństwa, otwierać okien ani dotykać elementów wyposażenia samochodu. Takie zachowanie grozi wypadnięciem z pojazdu, przytrzaśnięciem palców lub rozproszeniem uwagi kierowcy, co stwarza poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa.

9 Podczas podróży samochodem dzieci nie powinny spożywać posiłków ani napojów. Jedzenie i picie w trakcie jazdy stwarza ryzyko zakrztuszenia się, szczególnie na nierównej drodze lub w przypadku nagłego hamowania. Najbezpieczniej jest planować przerwy na posiłek i napoje podczas postojów w odpowiednich, bezpiecznych miejscach.

Podróż autobusem, tramwajem czy metrem to dla wielu dzieci codzienność. Dlatego już w przedszkolu warto wprowadzać najmłodszych w zasady bezpiecznego korzystania z komunikacji miejskiej. Poniżej znajdują się najważniejsze reguły, które dzieci powinny poznać i utrwalić:

NA PRZYSTANKU

- Należy **spokojnie czekać** na przyjazd pojazdu, stać z dala od krawędzi jezdni lub torów, bez biegania lub popychania.
- Pod żadnym pozorem **nie wolno wchodzić na tory**.
- Gdy pojazd nadjeżdża należy podejść do niego, dopiero **gdy się zatrzyma i otworzy drzwi**.
- Podczas wsiadania należy najpierw przepuścić wysiadających. Najlepiej czekać z boku, nie blokując wyjścia.

W TRAKCIE JAZDY

- Należy trzymać się blisko **Rodziców lub Opiekunów**.
- Najlepiej zajmować **miejsca siedzące**, jeśli są wolne. Jeśli nie, należy **trzymać się mocno poręczy i uchwytów**.
- **Nie wolno krzyczeć ani biegać** po pojeździe w trakcie jazdy.
- Nie należy także przyciskać żadnych przycisków bez zgody osoby dorosłej.

PODCZAS WYSIADANIA

- Należy zachować **spokój**.
- Należy trzymać się **blisko Rodziców lub Opiekunów**.
- Przy wysiadaniu należy rozglądać się i patrzeć, czy nie nadjeżdża żaden pojazd.
- Po opuszczeniu pojazdu należy odejść w bezpieczne miejsce i nie przebiegać przez jezdnię.

BEZPIECZNA JAZDA NA ROWERZE

Jazda na rowerze to jedna z ulubionych aktywności przedszkolaków – daje radość, a także rozwija samodzielność i koordynację ruchową. Wiele dzieci z rodzicami dojeżdża w ten sposób do przedszkola. Należy jednak pamiętać, że dzieci do 10. roku życia, jadąc na rowerze, muszą być pod opieką osoby dorosłej i muszą poruszać się po chodniku.

OBOWIĄZKOWO KAŻDY ROWER POWINIEN POSIADAĆ:

- Z przodu jedno **ŚWIATŁO POZYCYJNE** barwy białej lub żółtej selektywnej z przodu, może być migające.
- Z tyłu jedno **ŚWIATŁO ODBLASKOWE** barwy czerwonej o kształcie innym niż trójkąt.
- Z tyłu jedno **ŚWIATŁO POZYCYJNE** barwy czerwonej, które może być **MIGAJĄCE**.
- Co najmniej jeden skutecznie działający **HAMULEC** (nożny lub ręczny).

- **DZWONEK** lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzeraźliwym tonie.

KAŻDY ROWERZYSTA POWINIEN UBIERAĆ KASK I ODBLASKI.

Kask i odblaski to absolutne minimum, w które powinien być wyposażony mały rowerzysta. Pełnią one ogromną rolę – chronią i zwiększają widoczność na drodze. Dlatego tak istotne jest, by dziecko zakładało je za każdym razem przed jazdą. Dodatkowo warto rozważyć **ochraniacze na łokcie i kolana**, które mogą uchronić przed poważniejszymi urazami w razie upadku.

BEZPIECZNA JAZDA NA ROWERZE

Dzieci poruszające się na rowerze powinny znać podstawowe zasady bezpiecznej jazdy. Należy je uczyć, że:

1 Jeśli chce skręcić lub zmienić kierunku jazdy, powinno z wyprzedzeniem **zasygnalizować to ruchem ręki** w odpowiednią stronę i upewnić się, że nie nadjeżdża pojazd z tyłu.

2 **Nie wolno chwytać innych pojazdów** podczas jazdy.

3 Kierownicę należy trzymać co najmniej jedną ręką, a stopy powinny być zawsze na pedałach.

4 Dzieci do 10. roku życia mogą poruszać się **rowerem po chodniku** wyłącznie pod opieką osoby dorosłej.

5 **Można poruszać się obok siebie**, o ile nie powoduje to zagrożenia dla innych uczestników ruchu i nie utrudnia przejazdu. W miejscach wąskich i zatłoczonych rowerzyści powinni jechać jeden za drugim.

6 Podczas jazdy należy **być skoncentrowanym** i uważnie obserwować drogę przed sobą. Należy zwracać uwagę na innych rowerzystów i przechodniów.

7 Jeżeli rowerzysta korzysta z przejścia dla pieszych, powinien **zatrzymać się przed, zsiąść z roweru i przeprowadzić rower przez jezdnię**.

BEZPIECZNA JAZDA NA ROWERZE

Dodatkowo należy pamiętać o kilku podstawowych zasadach wspólnego podróżowania.

- Jazda **dziecka przed dorosłym** ma kilka zalet – ma ono lepszy widok na trasę, uczy się samodzielności i podejmowania decyzji, a dorosły może z łatwością je instruować i ostrzegać przed potencjalnymi zagrożeniami. Dodatkowo ma stałą kontrolę nad tym, jak dziecko sobie radzi, i może udzielać mu wskazówek na bieżąco.
- Z kolei niektórym dzieciom większe poczucie bezpieczeństwa daje **jazda za opiekunem**. Dotyczy to zwłaszcza **młodszych** lub mniej pewnych siebie

rowerzystów. Rodzic chroni wtedy dziecko przed innymi uczestnikami ruchu i przejmuje na siebie odpowiedzialność za wybór trasy i podejmowanie szybkich decyzji, dzięki czemu maluch może skupić się na samej jeździe.

- **Należy wybierać mało ruchliwe trasy**, co jest bardziej bezpieczne, zwłaszcza dla początkujących rowerzystów.
- Nie wolno wozić dzieci na ramie czy kierownicy roweru.
- Dzieci do 7. roku życia można przewozić w fotelikach lub przyczepkach rowerowych.

Niektóre dzieci w wieku przedszkolnym próbują już swoich sił na hulajnodze, rolkach, czy deskorolce. To dla nich nie tylko świetna forma ruchu, ale także okazja do rozwijania koordynacji i równowagi. Aby jednak były one bezpieczne, należy pamiętać o kilku ważnych zasadach.

- 1 Korzystając z hulajnogi, deskorolki czy rolek należy poruszać się **po chodniku lub drodze dla pieszych**.
- 2 Przedszkolaki zawsze powinny **nosić odpowiednie wyposażenie ochronne** – kask, ochraniacze na kolana, łokcie, a w przypadku rolek lub deskorolki także na nadgarstki.
- 3 Jazda powinna odbywać się **w miejscach do tego przeznaczonych** – z dala od ruchu ulicznego, stromych zjazdów czy zatłoczonych chodników.
- 4 Dzieci należy uczyć, by **nie jeździły zbyt szybko**, zachowywały ostrożność przy zakrętach i hamowaniu oraz szanowały przestrzeń innych użytkowników.

Dzieci z natury lubią zwierzęta. Chętnie je obserwują, podchodzą do nich, próbują głaskać czy się z nimi bawić. Taka postawa wynika z ciekawości i sympatii, ale może też prowadzić do niebezpiecznych sytuacji. **Dlatego dzieci powinny zachować ostrożność i unikać kontaktu z nieznanymi zwierzętami. Nie wolno ich głaskać, karmić, zaczepiać ani próbować łąpać.** Nawet łagodne zwierzę może zareagować w sposób nieprzewidywalny. Szczególnie ważne jest zachowanie ostrożności wobec psów.

OSTROŻNE ZACHOWANIE WOBEC PSÓW

- **Nie wolno wchodzić na teren, gdzie przebywa pies**, zwłaszcza jeśli znajduje się tam tabliczka ostrzegawcza.
- **Nie należy zbliżać się do psa**, który śpi, je lub pilnuje swojego przedmiotu (np. patyka, piłki).
- **Nie należy dokuczać zwierzęciu** – ciągnięcie za ogon, uszy, uderzanie

w ogrodzenie, za którym znajduje się pies czy machanie patykiem w obecności psa, może spowodować agresję z jego strony.

- **Dzieci nie powinny bawić się z obcymi psami** ani wkładać rąk przez płot, bramę, balkon czy uchyloną szybę samochodu, w którym znajduje się pies.

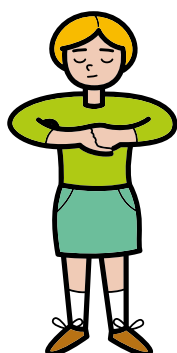
OSTROŻNE ZACHOWANIE WOBEC PSÓW

Każdy powinien być przygotowany na sytuację, w której pies może zaatakować bez wyraźnego powodu. Znajomość zasad reagowania może znacząco zwiększyć bezpieczeństwo. W przypadku, gdy pies zaczyna szczekać, warczeć lub zbliża się w sposób agresywny, należy **przyjąć postawę nieruchomą – „na baczność”**. **Nie powinno się także uciekać, krzyczeć ani patrzeć psu w oczy**. W sytuacji realnego zagrożenia atakiem psa, najbezpieczniejsza jest pozycja ochronna „na żółwia”. Jak ją przyjąć?

- 1 **Spleść palce do wewnątrz**, chwytając kciuki.
- 2 **Ręce założyć na kark**, przyciskając je do uszu.
- 3 **Klęknąć**.
- 4 **Przyciągnąć głowę do kolan**.
- 5 **Zostać w tej pozycji bez ruchu**, aż zagrożenie minie.

Jeśli pies znajdzie się bardzo blisko i nie zdąży się przyjąć pozycji „na żółwia”, można spróbować **odgrodzić się od zwierzęcia** za pomocą przedmiotów, np. kurtki, książki, parasola lub plecaka. Większy przedmiot w pysku psa może spowolnić jego reakcję i dać czas na ucieczkę.

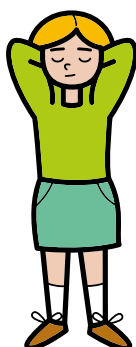
POZYCJA OBRONNA „NA ŻÓŁWIA”

1

Spleć dłonie do wewnątrz i schowaj kciuki do środka.

2

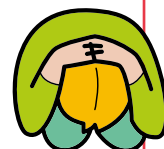
Założ ręce na kark.

3

Ośłoń nimi uszy.

4

Kucnij.

5

Przyciągnij głowę do kolan.

Brak reakcji i przyjęcie takiej postawy zniechęca agresywnego psa i ten na ogół odchodzi.

Organizator

Patronat honorowy

Kuratoria Oświaty

